

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ főmunkatár.

ÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatár.

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRNEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRNEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

Ma: számunk főbb közleményei: Veszélyezik: Az alkalmi apostolok. Egyházipolitika.

Az alkalmi apostolok.

A Szó sines róla, az Új párt apostolai jó apostolok. Járnak-keinek szerte az országban, még szaladnak és rohannak is, toronyrányban és keresztül-kasul haladnak a szél ellen, lihegnek a kánikulai verejtékezésben és banketteznek tüzes felkösztötkkel, hogy csak illik olyanokhoz, akiknek egy ujonatú hit evangéliumát kell elterjeszteniük.

Mint egész sor kerületnek előttük, a derék nyiregyháziaknak is megadott, hogy közvetlen szemléletből tanulmányozhassák, miképp keletkezik a politikai összeállítás egészen az Új pártig, de az eddigi fejlődés eredményei bizony ok se láttak egyebet, mint egy se fule, se farka csodálatot. Azaz bocsánat, ezt a meghatózást kissé elvezettettük. A mi kezdetleges rudimentum az Új párt szervezésének prozesszusából eddig kialakult, abból látunk egy teljes fület is, a mely mindenre lesve hallgatozik, egy bozontos farkat is, mely a port csapdobja. Hanem a törzs alkotórészeinek ama tagozatát, melyen minden életműködés kapcsolata alapul, még mindig nem tudjuk megkülönböztetni. Ahol szilárd elveket, határozott politikai eszméket keresünk, csak egy kocsonyaszzerű állományra akadunk, a

melyből, hogy miféle szervek válhatnak ki, sejtünk sem lehet. A hogy már többször mondtuk, mi közéletünk vívmányának tartjuk, hogy Bánffy Dezső, a volt miniszterelnök, a nagykaratú politikus az ellenzéki agitáció porondjára lépett ki. Kétségtelen szolgálatokat tehetne ő ez irányban ama nagy nemzeti érdekek körül, melyek éppen ez időszert előtérben állanak. De semmiképp nincs megokolva, hogy ezt az új nevezetes szerepét csak teljesben új pártalakítás keretében kívánja érvényesíteni. Ez a hirdett célzánk nemcsak, hogy hasznára nem válik, nyilvánvaló veszedelme lehet, a melyből mindenféle más veszedelmek is származhatnak. Külső jelenetése szerint az ő agitációs munkája nem annyira harcz a kormány politikája ellen, mint aknaművelet a régebben meggyökerezett ellenzéki pártok ellen. Hallottak-e a nyiregyházi polgárok Bánffy Dezsőtől egyetlen oly elvi kijelentést, a melyet csak az ő vezérlete alatt, csak az ő hozzávaló csatlakozással lehetne hűséggel vallani, vagy akár hogy annak hirdetésére éppen őt, a neofitát kellene legilletesebben tartani. Hogy az új autonóm vámtarifája alapján kötendő szerződésben ő a kisipar legnagyobb veszedelmét látja, ez a legújabb keletű nyiregyházi kinyilatkoztatása olyan természetű-e, hogy marta a más ellenzéki pártokhoz tartozóknak pártállásukat kellene megváltoztatni. Bánffy Dezső mai programja nyiban és egészben, sőt mondhatni minden részében egy másik ellenzéki pártnak is hagyományos birtoka. Nem lehet pedig eléggé ismételni, hogy ilyen körülmények között ez az új pártalakulás csak a személyes politika legvadabb hajtásának tekinthető és közelünk a régi betegségének végletes elfajulását bizonyítja.

Ha machiavellisztikus észjárását telegezhetnének fel Bánffyról, még azt gondolhatnánk, hogy mai politikájával igazában csak alatomos boszúú hadjáratot kíván szervezni amaz ellenzéki pártok ellen, amelyeknek rovására kellett a hatalomtól való csufos elűztetését írnia. Noha Machiavelli politikai iskolája nagyon elterjedt a mi hazánkban, nem tartjuk Bánffy ez iskola növendékének; egyedül üdvözítő ellenzékiésé iránt azonban mel-

kalkodó-ának székhelyéül. Modellt áll ott már az erdő, az utca, az ökrös szekér, a parasztagazda, a kecskeörzö gyerekek, a libapásztor-lány és a tizeves gyerekek jostan tudja, hogyan készül a kép, mint sok pesti utcának gepiesen napok után egyformán lefő beszállotté. Az ország minden vidékén széjjelzsedtek a képvadások nyári munkáira. A plein air kicsalta őket a szabadba, a melynek mnes világitó és árnyékosító rendszerre, mint a régi műtermeknek. Nehéz, fáradságos a művész munkája igen sokszor. A költő, ha a szabadba iramodik a házak tünkelege, az aszfalt szörnyillata elől, ott is gondoskodik becses testi kényelméről, a kényelemmel együtt bizonyára átrángatja magát — hűs, terebélyes tölgyfák, fenyvesek árnyékában, dunai, vagy balatoni szellők sühogó, hűs ventilációban az emelkedett, költőleg kellemes és kellemesen költői hangulatokba, amelyek között játsza születik meg rim és gondolat; de a festő, az sokszor az igazság fanatikusa. A Lhassa városát snát testük hosszával körülmérő másodpercenként bukkenező tóbtí snt lámák ezen áhítatos áldozati munkája irigylésemelő szórakozás ahhoz képest, amit némeley festő — az igazság fanatikusa — elkövet, midőn 40—50 fokos melegnek testét és agyat sanargató tűzben ki ül a poros, bokor és famentes pusztá középeré, hogy megfesse a nyári napnak a földre esett fényet. Sok ember az ily equatori forróságban rest volna, vagy talán nem is tudná észámítani, hogy négyszer öt mennyt tesz és a művész ujjában mint a természeti igazság fanatikusa ott ül két, három, négy óra hosszat és fest, fnyel, összehasonlít, mialatt mi kényes emberek talán nem merünk unjunkal hatat megérteni, amelyen a váson kabát mar-mar füstölögni kezd. Az arez, az olyan ilyenkor, mint a meleg vízbe mártott szives, csurog róla a meleg víz, de háiba, ez a legjobb módszer, hogy az ember beleélje magát a meleg, a forró, a nap-tűz hangulatába, megfesse a való természetet akkor, mikor abból a legelő szárazmarha is távoli erdők szélére, vagy közepére menekül, mikor a poéta is csak a hűs helyek nap-tűz ellen fedett, tűzvonalon kívül

tán lehet mindenki bizalmatlan. Ellenzéki misztériumait aligha értették meg akár Nyiregyházan, akár másutt. De annál inkább lehet megérteni, miért kereste fel Nyiregyházát, amely majdnem minden választáson tiszta függetlenségi hitéről tett tanúságot és miért siet éppen egész Szabolcsmegyére kiterjedő pártja szervezőit megteremteni, holott ez az egész vármegye minden időben a függetlenségi pártnak legerősebb bástyázatát jelentette. Persze ezekben a dicső hagyományokban nevelt javamagyar választókerületekben kellene a Bánffy Dezső czégére jegyzett ellenzéki monopoliumnak nagyobb forgalmat biztosítani. És azt hiszik, a nagy obstrukciónak mindenféle utóhatásai és visszahatásai megteremtették a politikai felfogások ama zavarosát, melyben könnyen lehet halászniok. Meg kell állapítani, hogy az új párt egész politikai tartalma idáig semmi egyéb, mint választási esélyek és számítások foglalja. Tiszára kitüntetett ezt a Bánffy hívek viszonya az obstrukcióhoz Elvileg senki sem itéli el jobban az obstrukciót, mint Bánffy Dezső, ki mindíg, még a legutóbbi időkben is tiltott fegyvernek bélyegezte (elég érthető dolog nála). Csak az ímént is azt hirdette, hogy a mi nemzeti vívmányokat elérni kívánunk, azokat nem szabad a királytól kiereszokolni. Mégis az ő hívei táborából szították folyton a legádázabb obstrukciós szenvedélyeket, illetik ma is a leg-sütletebb rágalimakkal azokat, kik az obstrukciónak már kivított nagy sikerei után a végletes megzavart alkotmányos rend helyreállításához hozzájárultak. Az ilyen magatartás a legrikítóbb értelmetlenség volna, ha nem volna éppen tiszta választási politika. Add meg ugyan a választásokot, mentől hamarabb és segits hozzá, ha kell mentől robbantóbb obstrukciók záravarain át! Nyilván ez az Új párti ellenzéki program és éjeli imádsága, minden programvallásunknak is ez a mélyebb alapja. Világos lehetne hát az is, miért utaznak oly előszeretettel régi függetlenségi kerületekbe, azaz hogy miért utaznak rájuk. Természetesen találjuk ezt a türelmetlenségüket, mert hiszen az Új párt még szörnyen kinődik a megszűlését vajdásáiban. Nem esik-e meg azután, hogy pusz-

tan kortes alkalmak hajhászásával mindenütt elmulasztják a kellő órák, egy helyütt keletlenül korábban, másutt keletlenül későbbben hozzák világra az életképtelen párt-embriót?

Egyházipolitika.

Mily elavult szó ez: — egyházipolitika. Mintha kitorultak volna a magyar politikusok szótárából, annyira kiment a használatból. Senki sem beszél róla, senki nem emlegeti, elannyira, hogy igazi értelmét jó mélyen kell keresni az emlékekben, ha minden vonatkozását fel akarjuk eleveníteni. Azt hisszük ennél nagyobb dicsőretet nem lehet mondani az egyházipolitikai javaslatokról. Elő bizonyossága ez annak, hogy a nagy reformokat jó szívvel, jó lélekkel akceptálta a nép. Befogadta és megszerette, mert nagy előnyeit megbecsülni tanulta. Hiábavalók voltak az aggodalmak és csasandra-jóslatoknak bizonyultak a rémlátások. Attól félték — és bizonyos oldalról azt hirdették — hogy az egyházipolitika kelettepi ezt a nemzetet. Minden időkre elhínti a vizsálykodás magrát; soha ki nem labolunk a felekezeti harcokból. Sőt a vallási báborúság oly hullámokat fog verni, hogy a nemzet léte lesz komolyan veszélyeztetve. Mindebből egy árva szó sem vált valóra. Az egyházipolitikai javaslatok beilleszkedtek az országba minden nagyobb megrázkódtatás nélkül. Ma már vér a vérben, lus a hushban. Holott igazán messzelátó emberek is félték attól, hogy a nagy reform szabályos működése akadályokba fog ütközni. Alaposnak látszott ez a félelem különösen akkor, a mikor párt alakult s a zászlójára az egyházipolitikai javaslatok revízióját írta. A párt nagy apparátussal indult útjára mindjárt kezdetben az egyik győzelmet a másik után aratta, úgy, hogy aránylag rövid időn belül jókora területet okkupált a maga számára. Ezt a diadalt azonban — mint a következmények mutatják — nem a revízió eszméje szerezte meg. Mert abban a mértékben, a hogy erősödött a néppárt: abban a mértékben halványult el a lobogó-ján a revízió jelszava. Ugy annyira, hogy ma már csak elvben hive a revíziónak, de valóságban esze ágában sincs, hogy annak érdekében akéziót indítson. Mindössze a felekezetiállal valóságot proskribálja még, hanem a többi nagy reform megbuktatása most nem időszerű.

Lehetne ebből a faktumból kifolyólag a néppárt létjogosultságára néhány megjegyz-

zést tenni; mert hiszen a néppárt a revízió fundamentumán épült föl, s noha ezt az alapot kiléte maga alól, mégis fönáll, a nélkül, hogy a hiányt pótolta volna. De most nem erről van szó. Most konstátáljuk csupán azt, hogy az egyházipolitikai reformok mily diadalmasan álltak meg a helyüket. Ha nézzük ezt az utat, a melyet a nép szívében megtett: igazán csak mosolyogni lehet Chernoch János képviselő ur megjegyzésén; a képviselő ur, ugyanis, a revízió felé tett első lépésnek tekintti azt a módosító javaslatot, a melyet ma a Ház elfogadott. Nem, nem! maga sem hiszi azt el a képviselő ur. Hiszen ezt a javaslatot lefolyóbb „stílis” módosításnak lehet tekinteni, szemben az egyházipolitikai javaslatok hatalmas alkotmányával.

Es ez az alkotmány áll szilárdan a helyén. Legjobb bizonyítéka ennek az, hogy az egyházipolitika szó kezd kivesszni a forgalomból és a revíziót maga a néppárt beszélgeti el a láthatárról.

ORSZAGGYÜLÉS.

Tizenhét darab törvényjavaslat negredfélóra alatt!... Ugy-e bár, nem fitymálható gyorsaság, különösen akkor, ha hozzáveszünk még néhány nyúláb jelentést is. De hat mi ez egy vakációra vágó képviselőhaznak — egy korp.

Az állami anyakönyvek módosításáról szóló javaslat váltott ki még a legübb szót. Szalay László a függetlenségi párt nevében elfogadta a javaslatot, de megmondotta, hogy szeretné a folytatását is látni.

Chernoch János olyasfólet beszélt, hogy ez a módosítás az egyházipolitikai javaslatok revíziójának a bevezetése.

— Szó sines róla! — adta meg a választ a miniszterelnök.

Az egyházipolitikai javaslatok szilárdan állanak s azokhoz senki sem fog nyúlni. Megígérte ezután Szalaynak, hogy az egyszerűsítésre törekedni fog. (Közben összekapott Tisza a néppárttal és Kaas Ivorral néhány csipő szót váltott.)

A részleteket — néhány stílis módosítással elfogadták. Három kisebb javaslat minden megjegyzés nélkül vált törvénygyé. A mezőgazdaságra hasznos madarak megvédéséről szóló törvényről Chernoch János szólat föl; azt kívánta, hogy az olaszok is fogadják el ezt a törvényt, mert Itáliában tenger sok madarat pusztítanak el.

— Erről mi nem tehetünk semmit! — mondotta a földmivelésügyi miniszter.

előtételtet csak a sok nyaralóval együtt járó sok haszonnal lehet egészen kirtani, mint Nagy-Maroson, ahol a fluk már az utczán eneklik a pestieknek kedves nótákat, a Dreyfus-marsot és a magyar Himnuszot. A hol ekkora változás tud végbemenni, ott valamikor a sok egybegyűlt haszon meggyőző erejénél fogva, azt is elhiszik, hogy a festő nem az ördög hive és a lefestett tájat nem mindig veri el a jég.

A magyar paraszt könnyebben megérti, vagy legalább közelebb szokott állni a művészhez és munkáidhoz, ha azt néhánszor munkálkodni látta. A sváb csak valami rafináriát, hűbezságot képzelt legübb esetben a dolgotról; a magyar, ha nem is művészetnek, de valami tudományfélenek gondolja. Sőt, ha modellé válik egy hírtelenben, beleéli magát a festő szándékába és maga is segít a költő, jellemző modulától, vagy tartást önmagán megtalálni; tudja, ha a festő a kereszmasztalnál bor mellett akarja ábrázolni, hogyan kell az asztalra jellemzően oda-körmökölni, hogyan kell a boros üveget megfogni, vagy kezét mellette nyugtatni. Bizonyosan van képzelő ereje, sejtje, a dolog lényege és a festő szándéka felől. Falun járó festők erről gyakran meggyőződhetek, ellenben a magyarországi sváb paraszttal igen nehéz boldogulni. Ha az ember le akarja festeni, rajzolni, haptákba áll, vagy úgy, mint ahogy feltűzött iparos legények szokták marukat vasárnapi delután a kúlvárosi fotográfusok pózába vágva, lefanyképeztetni. Mint amió póz, ezret és százezeret láthatunk a kerepesi-úti, vagy városligeti kirakatokban.

Ezek a hónapok tehát a természetből vett tanulmányok hónapjai. Sokan azonban jobban az őst szeretik a mely a festő szemének sokkal érdekesebb, kellemesebb. Csakhogy ősszel nem lekeiszi a festő-mártírokat, a naturalizmus vértanuit az: a hazas dacz, a mely nyáron, vagy télen elfogja. So kal nagyobb de-űség, az izzó melegt győztesen, munkálkodva, forróságtól szédülten küllni, vagy megfagyott kezekkel tanúságot tenni a természet szeretetéről, mint hogy ha a vértanúság csak egy megkötött kalapban, sáros cipőben, náthában jelentkezik. Nem is hallottuk mostanában, talán

Az Egyetértés tárczája

Történetek.

Az Egyetértés eredeti tárczája.

Tegnap óta.

Annuska tegnap reggel óta asszony S valahol messze jár az Adrián...

Odasimul a kisfuraóhoz lágyan, Meg is öleli tán...

A szomszédunkban tegnap reggel óta Muzsika szól, zokogva, szilajon...

Valakinek megcsalt, árva szerelme Fekszik ravatalon...

Játék.

Oyan együgyű, Oyan köznapi, ocsó történet...

A long csak játszott...

Játéka volt egy fiatal élet.

Egyszer virágot Tűzött ragyogó, sötét hájába.

Egy árva fiu A legszebb rózsát úgy megkívánta...

Könyörgött érte: „Csak egy virágszál, amit én kérek!...”

A lány szarett: „Nem jobb lesz, ha egy — csókot igérek?”

A fiu leste A lány mosolygós, csásob beszédit.

„Minden kis csókom Álomba ringat, mámorba szédít...”

Minden csókonnak Édes a méze, nehez az ára...

Mit adatsz érte Te sápadt, gyöngye, szomorú árva?”

A fiu arczán S szemében a vágy lobogva égott.

Feielt rajongva: „Fiatál vérem od'adom néked!

Meghalok érte, Egyebem nincsen... Csak addig éljek,

Mig ajakadrol Egy nyiló rózsát, egy csókot tépek...”

A lány kacagta: „Te forró véru, bolondos gyermek,

Ne, ite a rózsád! Csak játsszam véled, el kell fedned...”

A lány csak játszott... Játéka volt egy fiatal élet.

— Oyan együgyű, Oyan rövidke, ocsó történet.

— Ez az élet... Sápadt volt és törékeny az asszony.

Viruló, üde, eleven a lány. Fekete, vad és fiatal a férfi...

A lázrósa ég most a sápadt arczon, A másik kettő hervad, halavány...

A sorsnak nem lehet soha kitérni.

Festők a szabadban.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. — Ilyenkor, forró nyári időben ma már Magyarországon sem ritkák a csendes, világító elhagyott falukban fülkúknó, néhány hétre letelepedő festők. A műterem áthelyeződött a falusi utcák, kertek, erdők, országutak kelő közepébe. Van olyan falu, melynek parasztsága a velencei lakos flezmájával, megszokottságával ter ki az utca közepéről ökrös szekereivel az ott pingáló, tanulmányozó művész előtt. Ilyen a gyönyörű erdős hegyekkel körülfoszorozott Dömös, a melyet nem egy festő tett meg üdülésének és mun-

1000

vasása, ezen-
nyek vannak

gy most is. Bizonyítéka ez annak, hogy
javíthatlan ez a fejedelm, aki nyilván arra
számít, hogy a keletázsiai háborúban Orosz-
ország kudarcot fog vallani. Pedig e re-
ményében nagyon is tévedhet s akkor
szük lesz neki Bulgária... Marienbadi nyar-
alásában a bolgár fejedelmet kellemetlenül
fogja meglepni a muszka főhivatalos hangja.
Őt vádolják ilyesmivel! Őt, aki mióta Bulgá-
ria határát átlépte, férfi s fejedelmi bü-
rézetét, érzeit, a szivét, sőt még gyerme-
kének hitét is áldozatul dobta oda, csak hogy
Oroszország kedvében járjhasson! S most
azzal vádolják, hogy Oroszország cilonsége
volt mindig s valósággal megbélyegzik!..

A háboru egyik legkeserűbb pirulája ket-
ségkivül az angoloknak Lhaszába való be-
vonulása. Mennyi időt, ravasz fondorlatot s
főként rubelt áldozott az orosz külügyi hi-
vatál arra, hogy a dalai lámát megnyerje
magának s távol tartsa az angoloktól. A sok
áldozat most egy csapással pocskká tette
Macedonal tábornok és Jonghsund ezre-
des, akik kapott utasításukhoz híven be-
vonultak Tibetbe, véres harcok után lever-
ték a felkelő sereget s három nap óta már
a szent városban tanyáznak. Tibet most már
az angolok s Buddha pápája még csak
meg sem mochezanhat ezentúl angol enge-
delem nélkül.

Az angol sereg legénységének kisebb szá-
zaleka európai származású. A többi India
országaiából toborozták. Szilak, rabló hajlan-
dóságú fiúk ezek, akik nem fogják elmu-
lasztani a legelső kintlétezt alkalmat a
szakmányolásra. S ekkor áldozatul eshetnek
a lhaszai kolostorokban őrzött s kincsekkel
és emlékekkel a szamszkrit kultúrának. Emlé-
keztünk, hogy az angol katonák Pekingben
is szakmányoltak s ohajjandó lenne a tudomá-
ny és kultura nevében, hogy Lhaszában
ne kövessék a pekingi példát.

A lhaszai eseményekről ma a követke-
zőket jelentik:

London, aug. 8.
A Reuter-ügyvétség jelenti Lhaszából:
A folyó hó 3-án ideérkezett tibeti expedi-
ció Potalától máslé kilométerre a dalai
láma magánkertjei közvetlen közelében
ültt táborn. 3-án délelőtt a csapatok a po-
talai uton pompás ültözeti csoportokat kí-
tá, kik az angolok közeledésére ügyeltek.
Valószínűleg maga a ealai láma is köztük
volt, ki az utolsó hírek szerint még Potala-
ban van. A nepáli rezidens az angolok ele-
jebe jött és közölte velük, hogy Lhaszában
volt egy párt, de megesküdtök, hogy inkább
meghal, mintsem, hogy az angoloknak adja
a várost. Ez a párt azonban visszavonult,
mikor dudákra adták, hogy tilos az angol-
ok ellen küzdeni, mert csak az ő védelmük
alatt lehetnek erősek a tibetiek. Amikor az
expedició elérte a tábor, megjelent kínai
katonák kíséretében a kínai anbam és Jong-
hsund ezredesnél látogatást tett. A csapa-
toknak tilos a városba való bemenetel.

Végkimerülésig.

A háboru eseményei.

Megint egymásnak ellentmondó hadi tu-
dósítások érkeznek a keletázsiai harcokról.
Ma Londonból átjelentük, hogy még nem
erősítették meg a főhadsergek összeköze-
sét Liaojiang előtt. Ellenben arról érkezik
híradás, hogy Kuropatkin — valószínűleg az
utolsó pillanatban — megváltoztatta a hadi-
tervét. Előtekerte ugyan, hogy Liaojiang előtt
csatába bocsátkozik, de semmi szin alatt
sem döntő ütközetbe. Abban az esetben, ha
az ütközet balul tül ki, seregét az egész
vonalon visszarendelték Mukden téjékúra, ahol
már döntő csata fog vívni az egyesített
három japán hadsereggel. Mindezt félg-
meddig kombinációnak lehet venni, mert a
harczterem még sohasem volt annyira szí-
goru a távirati czenzura, mint most. Semmi-
fele hírszolgálatot nem engednek meg, sem
japán, sem orosz részről és így történt,
hogy a liaojiangi nagy és döntő ütközetről
már szinte pozitíveknek látszó jelentések
érkeztek napok előtt.

Stössel tábornoknak, Port-Artur paran-
csának legutóbbi jelentése sem bizonyult
mindenben igaznak. A Port-Arturban meg-
jelenő és orosz czenzura alatt álló „Novi
Kraj” néhány száma eljutott Csifuba és eb-
ből kitűnik, hogy az orosz helyőrség a ja-
pánoknak nem minden támadását verte
vissza. A japán támadása a Farkas-hegy el-
len, amely egyik volt a legjobban megerős-
sített orosz pozícióknak, teljesen sikerült.
Mindamellett az orosz csapatok ugy Port-
Arturban, mint pedig Mandzsuriában Liao-
jiang, illetve Mukden előtt el vannak hatá-
rozva, hogy végkimerülésig fogják harcolni.
A mai harczeri tudósításokat az alábbi
táviratokban vonjuk össze:

A harcok Mandzsuriában.

London, aug. 8.
Eddig nem erősítették meg hivatalosan azt
a hírszolgálatot, hogy a döntő csata Liao-
jiang körül Kuropatkin seregének zöme az

együtt három japán sereg között már me-
gkezdődött. Liaojiangból ellenben az a lát-
szólag hítes jelentések érkeznek, hogy egy
megtartott hadi tanácskozás elhatározta a
Liaojiangtól keletre és délre lévő pozíciók-
nak megvédelmezését a japánokkal szem-
ben. Ennek következtében az idegen katonai
attasék és a hadi tudósítók ismét e pozíció-
hoz utaznak, amelyeknek kiürítése pedig
már elhatározott dolog volt. Nincsen ugyan
kizárva az sem, hogy az orosz távirat-czen-
zura által átocsátott távirattal az orosz
hadvezetőségnek nem volt más czélja, mint
hogy a japánokat félrevezesse. Másrésztől nem
lehetetlen, hogy Kuropatkin hadtervét péter-
vári felsőbb nyomás hatására megváltoz-
tatta, hogy pozícióiban még egy ideig kitar-
tson. Ennek valószínűségét megerősíti
Kuroki főhadiszállásáról tegnap érkezt
távirata a Daily Mail-nak, a mely szerint
Jungszingról néhány mérföldnyire az orosz
seregvezetőséggel és egyéb munkálatokkal
megerősített pozíciójukat s Amping körül új
ellenállásra készülnek. A japánok a szokásos
körültekintéssel készülnek az újabb táma-
dasra de munkálataikat még nem fejezték
be. Ha egy niucsavangi jelentések hiteit
lehet adni, a japánok Liaojiang megtámadá-
sakor a hajóhadat is belevonják az operá-
cióba. E jelentés szerint a japán hajóhad-
maga erős, harminc torpedóhó álló kiren-
deltsége pénteken a száz mérföldnyire ha-
járható Liao folyón fülhajozott, hogy az
oroszoknak a visszavonulás útját elváro-
gja. Ugyanakkor a japánok a Niucsavangtól Da-
sicsion át Hatesjongba viró vasutat javítják.
Az oroszok oly gyorsan vonultak vissza,
hogy a vasuti vonalat nem romhatták el
egészen, ellenben japánoknak egyelőre nin-
csen meg elég vonatot. A japánok Niucsav-
angot tették meg hadi operációjuk alapváj.
Niucsavangon át történik most a japán had-
seregnek élelemmel és municzióval való el-
látása is.

Berlin, aug. 8.
A Berliner Tageblatt-nak orosz részén
levő levelezője azt jelenti, hogy Kuropatkin
el van tőlve, hogy Liaojiang mellett döntő
csatát vív, nehogy a nagymennyiségű ele-
lem a japánok kezébe kerüljön. Gaedke
ezredes augusztus 7-ről a következőket je-
lent a Berliner Tageblatt-nak: Az orosz
hadsereg nyugati szárnyának ma Hatesjong-
tól északra heves csatája volt. Sok orosz
sebesült hoztak ide. Híre jár, hogy Ku-
ropatkin tábornok északrafelől fenyegeti Muk-
dent. Tegnap Alexjev és Kuropatkin
Liaojiangban voltak.

London, aug. 8.
Oku tábornoknak a hajószögű csatára vonatkozó
jelentéséből kitűnik, hogy az oroszok ellenállás
Hatesjongnál a múlt hétfőn teljesen tervszerűen
volt. A csatában 268 orosz került foglyába, kö-
zöttük Tavarin ezredes, a 30. erred 2. zászlóal-
jának parancsnoka, aki meg is sebesült, egy
kapitány és egy hadnagy, Oyama tábornagy, az
egyesült japán hadseregnek főparancsnoka főhad-
szállását Niucsavangba helyezte.

Berlin, aug. 8.
Pétervárról ma ideérkezett magánjelenté-
sek szerint ott azt a felfogást, hogy Ku-
ropatkin be engedti magát keríteni Kuroki
seregétől, nem osztják, hanem azt hiszik,
hogy Kuropatkin döntő ütközetre törekszik.
Kuroki serege délkeletre áll, Guzanec és
Erdache között, Liaojiangtól 30 kilométernyire,
Nodzsu 45 kilométernyire. Oku 40-
kilométernyire áll Liaojiangtól, töbrend-
beli fejtartozató ütközet után fog alighanem
lefolytatni a döntő csatát, ha csak Kuropatkin
a döntő ütközet helyétől nem inkább a
noldeni síkságot választja. Ez ellen szől
azonban az a körülmény, hogy Liaojiangot
nagyon megerősítették, továbbá azok a nagy
nehézségek, melyekkel egy ily nagy sereg
visszavonulása járna. Végül pedig majdnem
lehetetlen volna a Liaojiangban felhalmozott
roppant élelmiszermennyiséget a Tuisi-fo-
lyón átszállítani, ha pedig otthagynánk, vagy
kegy megsemmisítenék ezeket a készleteket,
eből az orosz seregnek egy nagy vereség-
gel felérő kara származnék.

Port-Artur ostroma.

Paris, aug. 8.
A Matin londoni értesítésére szerint
Port-Artur utolsó ágyuzása ötven
órán szakadatlanul tartott. A
tengeri ütközet folyamán, mely az
ostrommal egyidejűleg történt, a
Csioda nevű japán cirkáló harcz-
képtelenné tették. A Baján nevű
orosz páncéloshajó igen súlyosan
megsérült és fönakadt a parton.

London, aug. 8.

A Port-Arturban természetesen szigoru
orosz czenzura alatt megjelenő „Novi Kraj”
újságnak néhány uabb leltői száma Csifuba
eljutott. A Novi Kraj a Stössel tábornok
hivatalos jelentéséről sok tekintetben eltérő
leírását adja a Port-Artur előtt a minap le-
folyt harcoknak. E leírás szerint az oroszok
julus utolsó hetében a japánokat több
helyen visszaverték ugyan, de a támadások
csak a Farkas-hegy ellen intéztek támadás
leplezésére szolgáltak, a melynek elfoglalása
a japánoknak teljes mértékben sikerült. E
jelentés szerint a japánok július 25-én delután
megkezdtek az ágyuzást ugy, hogy az
oroszok a következő éjszákát a sánzonokon
fogyveresen töltötték el. Másnap reggel hat
órakor utja mekezdődött a bombázás az
orosz pozíció ellen s a bombázás egész na-
pon át szünet nélkül folyt egész estig. A
japánok ez alkalommal már sokkal pontos-
sáiban czéloztak, nyilván előző napon csak
begyakorolták magukat. A tüzelezt az orosz
erőségeken túl lévő árkokba is folytatták a
japánok, nyilván ott sejtették az orosz le-
génységét. Julius 27-én szintén legerősebb

ágyuzást folytattak a japánok az orosz-
szok ellen és a tüzeles gyilkos melegben egész
napon át tartott. Az ágyuzás intenzív mó-
don az orosz jobbszárny ellen történt és
egy nehéz ütetet, a melyet ugy látszik
célpontul tüzték ki, el is hallgattak. Az
oroszok százezrek mögött mégis nyug-
lommal várak a japánok rohamát. Másnap
reggel kilenc órakor jeladás történt, hogy
a japánok közelednek. Az ütetek táma-
gatásával az orosz gyalogság védő sáncai
mögött gyilkos tüzelezt kezdett a közeledő
japánok ellen és sikerült is a támadást
visszaverni. Ekkor jelentette Stössel tábor-
nok, hogy a jobb szárny ellen mekezdett
támadás csupán arra szolgált, hogy a bal-
szárny ellen tervezett rohamot, a melynek
célpontja a Farkashegy volt, leplezzék. A
támadás a Farkasdomb ellen teljes mérték-
ben sikerült.

Osifa, aug. 8.

Orosz menekültek, kik Port-Artur e hó
4-én hagyták el, azt jelentik, hogy a japán
csapatok, amelyek a Farkas-dombon lévő
erőséget elfoglalták, most elcsúszolják a
völgyet, mely csak egy várszinyire van
a vártól. Azt állítják, hogy egy japán cir-
káló, mely aknaba ütözött, a Krisztovo-
üter közvetlen szomszédságában elsüllyedt.
A Baján nevű orosz hadihajó csak his léket
kapott a vízvonal felett, melyet egy a ki-
köti bejárójánál üsző akna okozott. A ja-
pánok megszállták a Luja-üblöt és ama
látszólagos szándékkal szállítanak csapatokat
partra, hogy a várost nyugat felől támadják
meg. Julius 28-ika óta híre szerint jelenté.
keny ütközés nem volt. Az hírlik, hogy
az orosz tüzeleség folytonosan nyugtalanítja
a japánokat, kik futóarkokkal igyekeznek
előbbre kerülni.

A Szivuos.

Tokio, aug. 8.
Az oroszok a „Szivuos” nevű ágyuzásd-
tól legbeépítettek, hogy megakadályozzák
annak elvetelét. A hajó felszerelését is el-
pusztították.

A balti flotta.

Berlin, aug. 8.
A hétfői lapoknak táviratai szerint Orosz-
ország Angliának a kereskedelmi hajók el-
kötözása dolgában követelt eljárása miatt
elhatározta, hogy a balti-tengeri flottát nem
küldi Kelet-Ázsiába, mert az orosz partokat
nem lehet védelem nélkül hagyni. Ugyan-
azért Oroszország Wyborg, Kronstadt és
Szaszopol hadihajóikat oly gyorsan, a
mint csak lehet, hadikeszenléte helyezi.
A japánoknak tehát legelőbb az idén nem kell
már számolniuk azzal, hogy a balti-tengeri
flotta Kelet-Ázsiába érkezik.

Paris, aug. 8.

A Matin fenntartja ama közlést, hogy a
francia konzuli ügyvivő Niucsavangban
fogva tartják a japánok, mert két letar-
toztatott francia szabadbocsátást kívánta.
Hir szerint ezeket azóta már kitusították
Niucsavangból, de a konzuli ügyvivők hely-
zetén missen valtozott. Az ügyvivő az
Egyesült Államok ügyvivőjét, kivel barát-
ságban van, nem fogadhatta.

Legujab).

Pétervár, aug. 8.
Novoje Vremja jeleni: A Knight Commander
elsüllyezése miatt folytatott tárgyalások során a
hajó kapitánya be akarta bizonyítani, hogy a
hajót nem szabad lett volna elvenni, mert sem
a tulajdona, sem pedig ő nem tudta, hogy a rakom-
ny hadi ezára szolgálta volna. A bíróság emléke
arra figyelmeztelt, hogy a kapitánynak való-
másra esküdni kell tennie, mert lesz megenged-
nő, hogy a kapitány vallomását megemléke és bec-
seltészavára fogadják, hogy igazat mond. Hiteltudunk
— ugyanod az elnök — egy angol genten an
beesültszavának. Erre a kapitány megismélté
vallomását. Erre fejezték ki a hajón talált
masolóknyvet, melyben a tulajdonos és a hajó-
kapitány aláírásával ellátott több irattalab volt,
amelyek bizonyították, hogy a tulajdonos és a
kapitány tudták, hogy a rakomány Csenunpó-
a japán katonai vasut számára volt szánva. A
kapitány zavarba jött és azt mondta: Megvoitam
győződve, hogy a masolóknyv a tenger fenekén
van. Ez a körülmény — ugyanod a Novoje
Vremja — bizonyítja, hogy mennyire lehet a
jövőben a hadiesempesztétel legalköző gézősök
kapitányainak vallomásába bízni.

Tokio, aug. 9.

A japánok nagy bánatának tárgyá Ku-
ropatkin tábornok sikere, a ki vissza tudta
vonni az orosz sereget Lio-jiangba, a nélkül,
hogy válság következtet volna be. Ugy hi-
szot, hogy a kapingji állás az oroszokúra
nézve veszedelmessé változott volna. Foly-
tonos visszavonulással és értékes késételi-
nek megsemmisítésével ártott ugyan Ku-
ropatkin a maga tekintélyének és befolyással
a hadsereg bizodalomára, de a hadsereg
kötelkeit megmentette. Ugy látszik, hogy
Kuropatkin Dasicsionál fel akarta tar-
toztatni a japánokat, de az oroszok víratlan
vesztéséi a bal szárnyon Dasicsionál és
a takusári hadsereg közeldése kényserlette
Kuropatkin, Inkau, Hatesjong és Niucsav-
angnak komoly küzdelem nélkül való feladására.
A döntés valószínűleg Liaojiangnál fog
történni. Kuropatkin akarva, nem akarva
kénytelen lesz a döntő csatát megvívni. Őn és
Nodzsu seregei az oroszokat delnyugrat
felől szorítják, míg Kuroki csekély távol-
ságban van az oroszoktól és szükség szerint
módjában áll beavatkozni. Inkau megszállása

Uj reformatus templom. A zsolnai ev.
egyházközösség tegnap szentelte be új templomát.
A bejelentést dr. Balits Frigyes püspök nagygy-
gyelven végzte meg egyházi gyűlés előtt. A bejan-
tels után beiktatták Koss lelkész. Delután közös
ebéd volt, melyen éppúgy, mint a bejelentésen
az összes hivatalok és intézetek képviselői vettek
rész.

MOZGÓ KÉPEK.

His O.
Akármit mondjanak is a borivól, a víz mégis
a legübbet ér itál. Aki vizet el, határozatlan
sok genalitást vesz magába: két rész erejéig
hidrogenialitást, egy részben pedig oxigenia-
litást.
E van van sokféle bor, mennyivel többféle a
víz! s még minden bornak ugyanaz a hatása,
— hogy berug tőle az ember, hanyáde következmé-
nye van a vízivásnak! Nem sorolom föl valamennyi-
nyit, hiszen a szives olvasó jól ismeri azokat —
ha csak hallomásból is.
Ezek az edes, keserű, savanyú és sós... kö-
nes, vasas, jódos és szénsavas... meleg, hideg,
langos, álló és folyóvívek meggyógytanak min-
den betegségét és ha nem használják, nem is ár-
tanak... ugy mint a szentelt víz.
Csak a válsóvízzel kell csinálni banni. Azzal
is, a melyet az aranyfevesek használnak, de még
inkább azzal, mely a képviselők mandátumhoz
juttatja, s nem is annyira víz, mint inkább —
pálinka.
O van nagyra vannak a bor erővel! No bi-
zony; azért, hogy a korhelyeket földhöz vágja?
Mi ez a víz erejébe képest, amely óriási hajósát
hord a hátán, malmokat hajt és csepenként...
türelmesen, állhatatosan... sziklatat vaj ki.
Ebben a nyári hőségekben érzedek csak, milyen
kincset birnak a vízben, meg a sokat ceseről
budapesti vízvezeték vízében is. Mivő lennének,
ha most — borzalom el s gondolni — minden
folyó, minden patak, minden forrás, minden kut
és minden tó kikapadna! Milyen semmisség tör-
pül e mellett a filoxera óriási pusztítása!
Hiszen így is, hogy a tavaszi és nyári esőzé-
sek kimaradnak, országos inség elé nézünk. Min-
denfelől panasz. A buzatermes csekély; tengeri
nem lesz, burgonya nem lesz, cukorrépa nem
lesz és sok más egyéb se lesz.
Hogy mennyire félnek az emberek a beköt-
keztető vízhánytól, mutatja az alábbi eset, me-
lyet Fülöp Áron a képviselőház tudós könyvtár-
noka mondott el.
A hatalmas bajusz-csapatjairól ismert könyvmoly
Baldogfaiván jár, az ő fatornyos székelé patriá-
rában. Amint fuvarosával egy falucsikában megpi-
hentek s a fuvaros a kőszeg butyából vizet akart
buzni, egy feszerhasnyás atyafi az útját állta és
mondta, hogy nem lehet.
— Miért nem? — kérdi a kocsi.
— Mert most akkor nem marad a mi lovaink-
nak.
— Adok egy picizlát.
— Akkor se lehet.
— Adok ketőt.
— Még akkor se.
Fülöp Áron is beleavatkozott az alkudozásba
és már két koronát ígért egy vödör vizert.
— Nem lehet instalom — nyakoskodott a szé-
hely — még ha tíz koronát adna is.
Nagyon megdöbben erre a kijelentésre Fülöp
Áron, aki mundedig felelte csekély véleménynyvel
vett a víz értékeről.
— Hát csakugyan olyan nagy baj lenne az a
vízhány? szót hűledezte. Milyen szerencse,
hogy az idén legelőbb jó szűret ígérkezik.
Szépén hangzik az „in vino veritas”, csak hogy
nem mindig üdvös kimondani az igazat. Aki tehát
csak vizet iszik, sokkal kevesebbül feleg. E szer-
int a víz a diplomaták itala, amint ezt Scribe
is: Egy pohár vizet-beben régesrég megirta.
Ha valakit kellemetlen hírrel lepnék meg, ugy
érzi magát, mintha jéges vizet öntenek le; ha
valakit gyűlölnék, egy halál vizet szeretnek
elemészteni; de viszont a jótékony orvosság is
egy evokánalyi vizen adják be és ha meggyo-
gunk tőle, oly jól érezzük magunkat, mint hal
a vízben.
Csodálatos, hogy a legméresebb betegség —
viziószony, az emberrel vezéreltetett hűyeség
vízfűléssel van összekötve és a borivól leg-
jobb buszusága, hogy többnyire vízibeteg-
ségbe esnek.
ho umbuszról mondják, hogy amint hajójáról
megpillantotta Amerika partját, boldogan kiál-
totta:
— Feld!
Hát mi van ebben? Ha nem járta volna anny
ideig a vizet, nem örült volna annak, hogy
végre partot ér.
A tisztaság egyik főlleke a víz. Ponczius-
Pátus hogyan moshatta volna víz nélkül a
kezeit? (Az igaz, hogy nem nagy az eredménye!)
Vagy a hód, mivel mossza meggyepenke a fát?
Es a szerkesztő... talán bizony pezzgörel mossa
meg a hany-g munkatars fejét — (Nem ia lenne
rossz!) — a mikor kitéleji a lapból a vizalást.
Ilyenkor nyáron milyen pompás uszás esik a
vízben! Uszunk a vízben, uszunk az árra, uszunk
az adósságban, s flánk átuszunk egyik országból
a másikba... és persze mindenki, vízbenfürdik,
csak a holdvilág — éjnek tengerében.
A szent keresztüleghez is szükséges a víz; ső
a korcsáros még a burt is vizet kereszteli
meg... ugy mint a mílmaria a fejet. A kinek
peltje van az fűrdöstől önti ki a gyermeket és
csöbörből vödörbe esk, de a ki már torkig van a
fűdi nyomorásdókkal, vízszintes helyzetet foglat el
és meghal.
En pedig nem élek vissza becses türelmékel-
mert ha továbbra nyujtom „vizenyős” elme fűta,
tasomat, felem is azt kiáltják, a mit újabbán a
képviselethez közbeszólokainak szottak:
— Vízet az üregnek!

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései. 1904. augusztus 8.

A) Árutőzsde.

I. Gabonanevelők. — Árak készpénzben 50 kilogrammonként. a) Készárú.

Table with columns for 'Széna' (Hay) and 'Ártyolam' (Price per unit) for various grades (76, 77, 78, 79, 80, 81).

Table with columns for 'Széna' (Hay) and 'Ártyolam' (Price per unit) for various grades (76, 77, 78, 79, 80, 81).

II. Különböző termények (készárú).

Table with columns for 'Széna' (Hay) and 'Ártyolam' (Price per unit) for various grades (76, 77, 78, 79, 80, 81).

B) Értéktőzsde.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPÍROK' (Securities) and 'Ár' (Price) for various financial instruments.

penz-sekrecények... Budapesti pénzügyi... 1904. augusztus 8.

Gimnaziumi... Budapesti gimnázium... 1904. augusztus 8.

Alláskeresők... Budapesti alláskeresők... 1904. augusztus 8.

Nevelőnőket... Budapesti nevelőnők... 1904. augusztus 8.

Önök övni kell a feleségét!... Budapesti övni kell a feleségét!... 1904. augusztus 8.

Nevelőnőket... Budapesti nevelőnők... 1904. augusztus 8.

Edes... Budapesti edes... 1904. augusztus 8.

Butor... Budapesti butor... 1904. augusztus 8.

Bérbeadó... Budapesti bérbeadó... 1904. augusztus 8.

Liszt István... Budapesti Liszt István... 1904. augusztus 8.

Butor... Budapesti butor... 1904. augusztus 8.

Legnagyobb vadász-fegyverekben... Budapesti vadász-fegyverekben... 1904. augusztus 8.

Titkos betegségek... Budapesti titkos betegségek... 1904. augusztus 8.

Dr. Kajdacsy... Budapesti Dr. Kajdacsy... 1904. augusztus 8.

Zongora... Budapesti zongora... 1904. augusztus 8.

Tűzijátékok... Budapesti tűzijátékok... 1904. augusztus 8.

Rövid zongora... Budapesti rövid zongora... 1904. augusztus 8.

Hevny vagy idült bujakór-bántalmak... Budapesti hevny vagy idült bujakór-bántalmak... 1904. augusztus 8.

5 koronáért... Budapesti 5 koronáért... 1904. augusztus 8.

Dr. Oliver vezérlő pisztolyai... Budapesti Dr. Oliver vezérlő pisztolyai... 1904. augusztus 8.

Butor... Budapesti butor... 1904. augusztus 8.

Butor... Budapesti butor... 1904. augusztus 8.

Legnagyobb vadász-fegyverekben... Budapesti vadász-fegyverekben... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Hirdetmény... Budapesti hirdetmény... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

Kakuk István... Budapesti Kakuk István... 1904. augusztus 8.

